

Số: 14/2020/QĐST-DS

Châu Thành, ngày 29 tháng 10 năm 2020

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHÂU THÀNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hồng Loan.

Thư ký phiên họp: Bà Huỳnh Hoàng Linh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Châu Thành tham gia phiên họp:
Ông Trần Hữu Thọ - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 10 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Châu Thành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 210/2020/TLST-DS ngày 5 tháng 10 năm 2020 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2020/QĐST-DS ngày 19 tháng 10 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* ông Nguyễn Phước N, sinh năm 1962.

Địa chỉ: Ấp An Th, xã An H, huyện C, tỉnh Đ.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Nguyễn Văn C, sinh năm 1972

Địa chỉ: Ấp An Th, xã An H, huyện C, tỉnh Đ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 13/8/2020 và biên bản lấy lời khai ngày 05/10/2020 người yêu cầu ông Nguyễn Phước N trình bày: Ông và anh Nguyễn Văn C là anh em ruột với nhau, trước đây cha ông là ông Nguyễn Văn Chệt và

mẹ ông là bà Phạm Thị Hương (ông Chệt và bà Hương đã chết) chung sống với nhau có 08 con chung là: Nguyễn Văn Bao, Nguyễn Phước N, Nguyễn Hữu Thành, Nguyễn Ngọc Yến, Nguyễn Ngọc Tốt, Nguyễn Văn C và Nguyễn Văn Mười. Từ lúc nhỏ anh C chung sống với cha mẹ, vẫn chưa có vợ con. Năm 2002, anh C thay đổi tính tình không còn nói chuyện với ai, lúc nào cũng mang theo cây bên mình hễ ai chọc thì đánh. Gia đình đã đưa đi trị bệnh tại bệnh viện tâm thần Biên Hòa, bệnh viện tâm thần Tiền Giang nhưng vẫn không khỏi mà bệnh ngày càng nặng hơn, hiện nay anh C không nhận thức được và cũng không tự chăm sóc được cho bản thân, mọi sinh hoạt hàng ngày của anh C đều phụ thuộc vào ông N và gia đình.

Năm 2018, anh C được Phòng lao động và thương binh xã hội huyện Châu Thành cấp sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng.

Vì vậy, ông Nguyễn Phước N yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Châu Thành tuyên bố anh Nguyễn Văn C, sinh năm 1972, địa chỉ ấp An Thạnh, xã An Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp người yêu cầu ông Nguyễn Phước N vẫn giữ nguyên yêu cầu, yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn C mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Châu Thành phát biểu quan điểm giải quyết việc dân sự:

- Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán: Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng theo quy định tại điều 27, 35 BLTTDS. Xác định tư cách tham gia tố tụng của các đương sự đúng theo quy định tại điều 68 BLTTDS. Trình tự thụ lý, việc giao nhận thông báo thụ lý cho VKS và các đương sự đúng quy định tại điều 365 BLTTDS. Thực hiện đúng theo quy định tại Điều 377 BLTTDS về chuẩn bị xét đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Chuyển hồ sơ và gửi quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự cho VKS nghiên cứu đúng theo quy định tại khoản 3 Điều 366 BLTTDS.

- Việc tuân theo pháp luật của Hội đồng giải quyết việc dân sự, Thư ký phiên họp: Hội đồng giải quyết việc dân sự và Thư ký phiên họp đã tuân thủ đúng theo các quy định của BLTTDS về việc giải quyết sơ thẩm việc dân sự.

- Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán, Hội đồng ra quyết định giải

quyết của pháp luật: Người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng của họ theo quy định pháp luật.

- Ý kiến về giải quyết việc dân sự:

Ông Nguyễn Phước N yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Châu Thành tuyên bố ông Nguyễn Văn C là có cơ sở. Vì Theo ông Nguyễn Phước N trình bày: Vào năm 2002, ông Nguyễn Văn C thay đổi tính tình không còn nói chuyện với ai, lúc nào cũng mang theo cây bên mình hễ ai chọc thì đánh. Sau đó gia đình có đưa ông C đi chữa trị ở Bệnh viện tâm thần Biên Hòa rồi đến Bệnh viện Tâm thần ở Tiền Giang nhưng bệnh của ông C không hết mà còn ngày nặng hơn. Đến năm 2018 ông C được Phòng Lao động thương binh và xã hội Huyện Châu Thành cấp tiền trợ cấp hàng tháng (được hưởng chính sách Trợ cấp xã hội thường xuyên) hiện nay vẫn còn tiếp tục nhận tiền trợ cấp. Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ có kết luận giám định pháp y tâm thần số 272, ngày 14/10/2020 đối với ông Nguyễn Văn C: Về y học: Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3-ICD10), giai đoạn sa sút trí tuệ. Về năng lực: Hiện tại, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Châu Thành đề nghị Tòa án nhân dân huyện Châu Thành áp dụng Điều 369, Điều 370, Điều 378 BLTTDS và Điều 22 BLDS năm 2015 để chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Phước N.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Châu Thành nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Trong đơn yêu cầu ngày 13/8/2020 ông N yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn C mất năng lực hành vi dân sự, được xác định đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

Hiện anh C đang cư trú tại ấp An Th, xã An H, huyện C, tỉnh Đ nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì Tòa án nhân dân huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp thụ lý, giải quyết.

[2] Đối với yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, xét thấy như sau:

[2.1] Tại đơn yêu cầu và biên bản lấy lời khai ngày 05/10/2020 của ông Nguyễn Phước N thể hiện: Năm 2002 anh C tinh thần không ổn định, không còn nói chuyện với ai, không nhận thức hành vi của mình, không có khả năng lao động và không tự chăm sóc bản thân, phải phụ thuộc vào gia đình nên ông N yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn C mất năng lực hành vi dân sự.

Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 272/2020/KLGĐTC ngày 14/10/2020 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần Tây Nam Bộ kết luận:

- Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: tâm thần phân liệt thể không biệt định (F203-ICD10) giai đoạn sa sút trí tuệ.

- Về năng lực: Hiện tại đương mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Đồng thời theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định: "*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*". Nên xét việc ông N yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn C mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[2.2] Đối với việc giám hộ:

Theo qui định Điều 53 Bộ luật dân sự 2015:

"Người giám hộ đương nhiên của người mất năng lực hành vi dân sự

1. Trường hợp vợ là người mất năng lực hành vi dân sự thì chồng là người giám hộ; nếu chồng là người mất năng lực hành vi dân sự thì vợ là người giám hộ. Trường hợp không có người giám hộ theo qui định tại khoản 2 Điều 48 của Bộ luật này thì người giám hộ đương nhiên của người mất năng lực hành vi dân sự được xác định như sau:

2. Trường hợp cha và mẹ đều mất năng lực hành vi dân sự hoặc một người mất năng lực hành vi dân sự, còn người kia không có đủ điều kiện làm người giám hộ thì người con cả là người giám hộ; nếu người con cả không có đủ điều kiện làm người giám hộ thì người con tiếp theo có đủ điều kiện làm người giám hộ là người giám hộ.

3. Trường hợp người thành niên mất năng lực hành vi dân sự chưa có vợ, chồng, con hoặc có mà vợ, chồng, con đều không có đủ điều kiện làm người giám hộ thì cha, mẹ là người giám hộ.”

Tại Khoản 1, 2 Điều 54 Bộ luật dân sự cũng qui định:

“1. Trường hợp người chưa thành niên, người mất năng lực hành vi dân sự không có người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Điều 52 và Điều 53 của Bộ luật này thì Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú của người được giám hộ có trách nhiệm cử người giám hộ.

.....

2. Việc cử người giám hộ phải được sự đồng ý của người được cử làm người giám hộ.”

Anh Nguyễn Văn C vẫn chưa có vợ, con. Cha mẹ của anh C là ông Nguyễn Văn Chệt và bà Phạm Thị Hường (đã chết). Từ lúc anh C không nhận thức được hành vi thì ông Nguyễn Phước N đã đưa anh C về sống chung, anh C cũng được ông N chăm sóc cho đến nay. Do đó anh Nguyễn Văn C thuộc trường hợp không có người giám hộ đương nhiên theo qui định tại Điều 53 Bộ luật dân sự. Hiện nay, anh Nguyễn Văn C đang cư trú tại ấp An Thạnh, xã An Hiệp nên Ủy ban nhân dân xã An Hiệp có trách nhiệm cử người giám hộ cho anh C.

[3] Về lệ phí: Ông Nguyễn Phước N phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 22, Điều 46, điểm c khoản 1 Điều 47, Điều 49, Điều 53, Điều 54 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và Điều 9 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Phước N về việc yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn C mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố anh Nguyễn Văn C, sinh năm 1972; Địa chỉ: Ấp An Th, xã An H, huyện C, tỉnh Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ủy ban nhân dân xã An H, huyện C, tỉnh Đ có trách nhiệm cử người giám hộ cho anh Nguyễn Văn C.

3. Về lệ phí: Ông Nguyễn Phước N phải chịu 300.000 đồng tiền lệ phí giải quyết việc dân sự và được khấu trừ vào tiền tạm ứng lệ phí theo biên lai thu số 0008067 ngày 5/10/2020 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Châu Thành. Ông N đã nộp xong.

4. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND huyện Châu Thành;
- UBND xã An Hiệp;
- Chi cục THADS huyện Châu Thành;
- Lưu HS.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(Đã ký)

Nguyễn Thị Hồng Loan